

Ref:

Oslo, 21. oktober 2021

Lørenskog kommune

kopi: OOFs medlemsorganisasjoner

Høringsuttalelse til Lørenskog kommunes:

PLANPROGRAM TIL KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2021

Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) er paraplyorganisasjon for 14 medlemskommuner, deriblant Lørenskog kommune, og 43 medlemsorganisasjoner i Oslo og Viken, og har som hovedformål å ivareta natur- og friluftslivet i regionen.

OOF mener generelt at planprogrammet er et godt grunnlag for å utvikle en god arealdel av kommuneplanen, som ivaretar både naturmangfold og mulighetene for friluftsliv og fysisk aktivitet i nærområdene og Marka. Videre følger forslag til forbedringer.

OOF FORESLÅR Å STYRKE PLANEN MED FØLGENDE:

TIL HOVEDTEMA 1: MARKA, LANDBRUKSOMRÅDENE OG BLÅGRØNNE VERDIER SKAL IVARETAS OG SIKRES

- Det er behov for mer skånsom tilrettelegging for friluftslivet i Marka, for å ta vare på naturen og for å få folk ut.
- Tilgangen til Marka kan forbedres ved forbedret kollektivtransport og parkeringsmuligheter.
- Friluftsforsbindelsene mellom Haneborgåsen og Gjelleråsen bør styrkes.
- Kommunen bør føre et arealregnskap over arealene i kommunen, for å unngå tap av viktige arealer for naturmangfold og friluftsliv.

TIL HOVEDTEMA 2: GOD STEDSUTVIKLING FOR HELE LØRENSKOG

- Befolkningen i utbyggingsområdene i kommunen, særlig barn, unge, eldre, ikke-vestlige innvandrere og funksjonshemmede, må ha god tilgang til natur- og friluftslivsområder i nærområdene.
- Et godt virkemiddel er å sikre befolkningen maks 250 meter til nærmeste turvei.

TIL HOVEDTEMA 4: TRYGG OG MILJØVENNLIG TRANSPORT OG MOBILITET

- Et forbedret kollektivtilbud bør også inkludere et bedre tilbud til viktige utfartsområder som Losby o.l.

GRUNNLAGET FOR PLANEN

Grunnlaget for Lørenskog kommunes arealplan er FNs bærekraftsmål, nasjonale føringer, regionale planer og den nylig vedtatte samfunnsdelen av kommuneplanen. I tillegg vil kommunen videreføre den gjeldende arealstrategien fra 2014, som er i tråd med «Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus» fra 2015.

Arealstrategien legger til grunn følgende; foretting ved knutepunktene, utvikle lokalsentre, god boligforsyning, sikre Lørenskogs matjord, kulturlandskap og naturverdier og utvikle sammenhengende grøntdrag langs elvene som grønne forbindelser mellom boligområdene og friluftsområdene i Marka.

Byggesonen er avgrenset til 5 utviklingsområder; Lørenskog sentrum, Lørenskog stasjon, Fjellhamar togstasjon, Visperud og Nordbyhagen/Ahus-området. Byggesonen er avgrenset av markagrensa ved Haneborgåsen i nord. På sørsiden er avgrensingen i stor grad mot jordbrukslandskapet, men enkelte plasser også mot markagrensa. Dette er altså Lørenskog kommunes egen «grønne grense».

OOF mener at en videreføring av arealstrategien og en tydelig avgrensing av byggesonen ved en grønn grense er gode tiltak. Vi er også godt fornøyd med at kommunen respekterer markagrensen og legger den til grunn.

Arealplanen er delt inn i 5 hovedtema. OOF vil videre kommentere 3 av disse:

HOVEDTEMA 1: MARKA, LANDBRUKSOMRÅDENE OG BLÅGRØNNE VERDIER SKAL IVARETAS OG SIKRES

OOF støtter at utbygging skal finne sted nær knutepunkt, i en klart definert byggesone og innenfor en grønn grense, slik at Marka, kulturlandskap og blågrønne verdier sikres.

Marka og kulturlandskapet

OOF støtter at «markagrensen skal sikres», at «et rikt, variert landskap med natur- og kulturmiljø og kulturminner bevares» og at befolkningen skal gis «tilgang til Marka uten at det innebærer forringelse av naturen».

Ut over dette vil OOF peke på at det er behov for mer skånsom tilrettelegging for friluftslivet i Marka. Dette skyldes delvis klimaendringene med mere nedbør/regn og også økt bruk som følge av økt friluftslivsinteresse (corona-effekten) og den generelle befolkningsøkningen i regionen. Disse to faktorene krever til sammen mer tilrettelegging for friluftslivet, delvis for å skåne naturen og delvis for å stimulere til økt bruk, særlig blant de grupper som ikke er vokst opp i en norsk friluftslivstradisjon.

Tilretteleggingen kan være vedlikehold på eksisterende stier, skiløyper og turveier og det kan være nye tiltak som turveier, vinterbrøyting for gående, rasteplasser, badeplasser, toalettfasiliteter osv. Tilretteleggingen bør være mest omfattende i Markas randsoner, for så å avta innover i Marka.

Også tilgangen til Marka kan forbedres ved forbedret kollektivtransport og parkeringsmuligheter. Den planlagte sykkel- og gangveien fra byggesonen til Losby er i så måte et godt tiltak.

Et annet viktig tiltak vil være å knytte Haneborgåsen til Gjelleråsen med en forbedret turvei/skiløype-forbindelse over/under E6. Det vil styrke friluftsmulighetene i denne delen av kommunen betydelig.

OOF vil til slutt takke kommunen for at de redder de to friluftsvannene; Østbyputtan og Åmotdammen. Slik vi forstår det har kommunen vedtatt å oppruste damanleggene i disse to dammene, slik at de kan fortsette å være to viktige friluftslivsperler for Lørenskogs befolkning.

Blågrønn struktur i byggesonen

OOF er positive til «å sikre sammenhengende blågrønne strukturer og turveier gjennom byggesonen». På den måten «kan boligområder knyttes bedre sammen med Marka og andre større friluftsområder i kommunen.»

Vi støtter også kommunens ønske om å åpne bekker, med tanke på bedre overvannshåndtering, naturmangfold og friluftsliv. Likså målet om å bevare hundremeterskoger, «også ved utbygging».

Naturmangfold

Når det gjelder naturmangfold så har kommunen store ambisjoner om «å snu utviklingen slik at naturmangfoldet øker og tap av viktig naturmangfold stanses.»

OOF minner her om at en bør holde regnskap over arealene i kommunen, slik at en har best mulig kontroll og unngår tap av viktige arealer for naturmangfold og friluftsliv.

Vi er også positive til at kommunen skal utarbeide en kommunedelplan for naturmangfold. Her blir det viktig å inkludere Marka, med tanke på å ta vare på både natur- og kulturverdier.

HOVEDTEMA 2: GOD STEDSUTVIKLING FOR HELE LØRENSKOG

OOF støtter at «kommunen skal ha levende nabolag og sikre gode grøntområder, forbindelser og fellesarealer hvor hverdagslivet skal kunne leves i gangavstand fra hjemmet». Vi er også godt fornøyd med at det skal «vurderes hvordan arealdelen kan bidra til å sikre dette» og at god medvirkning er viktig.

OOF støtter også vektleggingen av helhetlige planer, som *Veiledende plan for offentlige rom* og *Mulighetsstudier*, «som legger rammer og visjoner for utviklingen av området før det lages juridisk bindende planer».

OOF mener at planen må være tydelig på at befolkningen, særlig i utbyggingsområdene i kommunen, må ha god tilgang til natur- og friluftslivsområder i nærområdene.

Skånsomme tilretteleggingstiltak som turveier, badeplasser, aktivitetsområder o.l. tilpasset lokale behov, er avgjørende for å få alle grupper ut. Forskning viser at jo nærmere folk bor et friluftsområde eller en turvei, jo oftere blir de brukt. Det er derfor viktig at kommunen etablerer tette nettverk av turveier, med mål om å sikre maks 250 meter til nærmeste turvei, slik det står i regjeringens friluftslivsmelding. Korte avstander til attraktive friluftsliv-/naturområder, som er tilrettelagt slik at de dekker lokalbefolkningens behov, er særlig viktig for barn, unge, eldre, ikke-vestlige innvandrere og funksjonshemmede.

HOVEDTEMA 4: TRYGG OG MILJØVENNLIG TRANSPORT OG MOBILITET

Under dette kapitlet er følgende to punkter vektlagt:

- et bedre busstilbud på tvers av de store samferdselslinjene
- bedre nettverk av turveier, snarveier, gangveier og sykkelveier

OOF støtter begge disse punktene og har ovenfor argumentert for behovet for et nettverk av turveier. Vi vil her påpeke at et forbedret kollektivtilbud også bør inkludere et bedre tilbud til viktige utfartsområder som Losby o.l. Hit er det per i dag, ifølge Ruter, ingen kollektivforbindelse!

Med vennlig hilsen
Tom Fremstad
Generalsekretær

Johan Hval (rådgiver)